

Ngẫu nhiên

Và trong lúc tận hưởng nỗi u sầu đầy vẻ người lớn ấy nó vẫn vênh tau lo lắng đón tiếng gọi của ông nội có thể vang lên bất cứ lúc nào. Lúc đó nó sẽ rơi bịch xuống sân, miệng hét văng : “Ông ơi! Con sẽ thuộc bài ngay ấy mà”.

Vào hạ, trời rực vàng và phượng vĩ bắt đầu lóe đỏ. Người ngoài phố rảo nhanh, để tuốt sau lưng con bé học về đi bộ, thỉnh thoảng ngửa mặt quanh quần tìm ve. Nó bước chậm hơn khi đến gần nhà, sững lại vì suýt va vào người đang cặm cùi vẽ trước cái cổng mọt. Hăng giọng, nó oai vệ hỏi một câu vô nghĩa :

- Anh làm chi đó?.

Dưới chiếc mũ tai bèo héo hon vì nắng, tiếng người van vì cất lên tựa như nghe câu hỏi ấy lần thứ một trăm :

- Tôi vẽ, cô nhỏ ơi. Bài tôi còn nhiều chỗ phải làm lắm.

Nó khom lưng tò mò ngó vào dưới chiếc mũ. Gương mặt trong đó ngẩng lên, buồn cười và hơi bức bối. Con bé tròn mắt đe dọa :

- Anh là ăn trộm chứ gì ?. Ăn trộm thì hay dấu mặt và vẽ sơ đồ nhà khác. Tôi biết ngay mà.

Đẩy mạnh cửa, nó chui tọt vào trong sân, còn kịp nghe tiếng anh ta vọng lại :

- Thật quái gở, để rồi xem.

Buổi chiều làm xong bài vở, nó đứng giữa phòng phẫn chấn hát to, cuối mỗi câu lại đệm nhịp nhàng “Để rồi xem! Để rồi xem!”. Ông nó mở cửa nhìn sang nhắc nhở : “Cơm Nguội, con thừa biết là ông đang dịch sách phải không nào?”. Nó ra sân, dụ dỗ con mèo nằm trên mái bằng những tiếng líu ríu, ào ào.

Bắt đầu mùa hè và những buổi rong chơi. Nó thức dậy sớm, nằm dài nheo mắt

nặng ra các trò kỳ thú.Ông nó xem số báo điểm và nói :

- Ba tháng nghỉ là quá dài.Buổi chiều ông xin cho con đi học thêm.Sáng ở nhà đọc sách.Đừng nghĩ đến chuyện lêu lổng đấy nhé!.

Nó dẫm lên đống sáng lọt giữa nhà, cặp mắt thất vọng :

- Ông ạ!Chẳng có đứa nào 14 tuổi bị nhốt trong nhà đâu.

- Và cũng chẳng có đứa nào 14 tuổi tai quái như con đâu, Cơm Nguội à - ông nó dứt chuyện bằng tiếng thờ dài.Nó thò

tay cho đống sáng nhảy lên ấm nóng.Quanh quẩn trong nhà chán, nó ra sân buồn rầu gác cằm lên ổ khóa lạnh lùng, ghé mắt qua khe hở ngóng phố.Người có cài mũ cặp vành vẫn ngồi đó hôm qua vẽ tiếp bức tranh đang dở.Đắn đo một lúc, nó lấy can đảm gọi khẽ :

- Anh vẽ ời!Anh mở chốt ngoài cho em đi!.

Anh ta thoáng giật mình nhìn con bé thò mũi qua khe cửa cầu cứu.Nhớ những lời chế nhạo của nó, anh ta cười châm chọc :

- Tên trộm đang vẽ sơ đồ, chưa đến lúc bẻ khóa đâu.

Nó sịt mũi, rơm rớm nước mắt :

- Ông bà đi họp, nhốt em ở trong nhà.Hè em cũng không được đi ra phố.

Mùi lòng trước những giọt nước đọng trong kính trắng, anh ta giao hẹn :

- Tôi mở chốt cho em một lát, rồi vô liền nghe.

Nó toét miệng cười khi khung cửa rít lên bực bội.Đôi chân gầy nhỏ của nó như chân chim thoăn thoắt nhảy ra.

Ngày hè đầu tiên của nó có anh họa sĩ. Với thói mê tín kiểu trẻ con, nó thường gọi vài sự kiện trong ngày đầu giai đoạn mới là “điềm” và ngồi suy đoán vắn vớ những ngày sắp đến.Mùa hè của nó buồn hay vui, bây giờ nó vẫn không rõ.Nó chỉ dám nhớ đến bầu trời trong vắt muộn mưa ngày ấy, và

nó vội quay đi.

Ngồi trên vỉa hè nóng ran, nó im thin thít như đã giao ước để xem anh ta vẽ. Xô nước nó mang cho anh rửa bút dẫn lẫn lộn đủ màu. Đoạn phố quen nó đi mòn guốc vào tranh anh bỗng thành lạ lẫm. Phố dài là dải khăn xám mỏng manh buộc lại với nhau các bó Hoàng Diệp sắp bay lên trời thả lửa. Chỉ những ngôi nhà mái thấp là lặng yên. Chúng vàng hơn, chẳng hiểu vì ánh hoa hay ánh nắng. Vẽ rất lâu, anh ta nghỉ tay rót nước từ bi đông vào nắp để con bé uống rồi tiện tay gấp luôn cho nó cái mũ giấy. Anh hỏi :

- Em tên là gì, cô nhỏ?.

- Cơm Nguội - nó nhăn mặt.

- HaHa - anh ta không nhìn được cười.

- Hi - nó cười theo giải thích - Trước nhà cũ của em ngày xưa có cây cơm nguội. Không phải cơm nguội trong nồi đâu.

- Ngộ hén!- Anh cuộn lại bức tranh vừa khô - Em vào đi trưa người nhà sắp về rồi đó.

Nó dè dặt : “Mai anh ra nữa không?”. Anh gật đầu và cười khi nghe nó dụ khi : “Anh mở chốt cho em nữa nghe!”.

Ở trường chuyên có mở một lớp bồi dưỡng cho học sinh giỏi Toán. Ông nội dắt nó đi thi tuyển, để rồi chiều chiều chở nó đến trường, thắc thỏm nhìn đồng hồ e nó đổi nếu đón muộn. Những đồng tiền bà cho nó nhét vào ống dành dụm. Người trong nhà hỏi, nó tiết lộ : “Sau hè con mua máy tính...”. Con bé thích môn Toán hay các buổi sáng lên ra ngoài đi dọc phố với anh sinh viên hơn!!!. Không ai biết. Chỉ thấy rằng tháng sáu đi học thêm về, nó cố làm xong bài tập để sáng mai được nghe những câu chuyện lạ lùng của kẻ ra phố vẽ tranh.

Người sinh viên mỹ thuật đến thành phố nhỏ nhằm hoàn tất bộ bài tập cuối năm. Từng tận mắt nhìn và vẽ nhiều miền đất, thế nhưng cái thành phố đi chưa trọn ngày đã hết đã buộc chân anh hơn một tháng. Không gian trước những ngày sắp sập đi vì mưa gần như hào phóng sắc màu.

Mấy dãy phố hẹp đều đặn các ngôi nhà mái thấp, phượng vĩ và hoàng điệp đan nhanh với nhau, chẳng biết hoa của cây nào cả. Anh lang thang bao ngày, rồi cả buổi tối. Thỉnh thoảng khi dừng lại trong thành phố vắng người, anh bỗng nôn nao, cảm nhận cái cảm giác không tên, cảm giác của những ngày xưa cũ bình yên, êm đến vô chừng. Mùi là cây nhạn nhất, những nốt nhạc uể oải gần tắt trên một cây đàn, ánh sáng nhợt nhạt hắt ra từ vòm cửa nhỏ... tất cả thấm đẫm vào không khí quanh anh, nhẹ bỗng, mông lung.

Những buổi đi phố làm bài với anh bao giờ cũng thú vị. Và có lẽ, buổi về ấy thú vị hơn khi có Cơm Nguội quán quít bên anh, lúc lặng yên, lúc riu rít như con chim học nói. Bó gối nghe anh kể về các chuyến đi, mắt nó sau kính bỗng xa vắng, ngẩn ngơ. Trong giấc mơ ban ngày, nó thấy mình đang lang bạt kỳ hồ, cũng chôn chân trên cao nguyên, cũng gập thuyền làm quà cho biển. Chân nó nhỏ bé, chưa từng đi xa.

Gió thổi tung mũ của con nhỏ ném ra phố. Nó chạy theo, mảnh mai tựa tia nắng xiên. Bất giác, anh chợt nhớ đến cái đêm lớp anh cắm lều trên núi gần bờ biển. Đêm sâu dần, bọn con trùng lặng yên, ngẩng lên ngón trời. Anh thót tim khi nhận ra trên kia là cánh đồng sao. Cánh đồng ấy rắc xuống biển những hạt giống bé xíu, lung linh. Có phải Cơm Nguội là một trong những ngôi sao thông minh, trong vắt ấy không?

Nó nhặt lại được chiếc mũ đỏ đội lên đầu và bắt đầu những câu hỏi theo cách của mình :

- Anh này ! Anh là người tốt chứ?.

- Tại sao em lại hỏi như vậy?.. - Anh sinh viên thoáng ngạc nhiên.

Nó xòe mấy ngón tay giải thích :

- Em không biết. Em đọc sách thấy có người rất tồi, thực ra, cuối cùng đó là người tốt. Đôi khi như vậy.

Anh chậm rãi :

- Không thể hỏi thẳng một ai rằng bạn có tốt hay không?. Ở lâu rồi biết, cô nhỏ ạ. Nếu ai hỏi em là Cơm Nóng hay Cơm Nguội, em có buồn cười

không?.Mai một lớn đi xa rồi em thấy.

- Nhà em sắp chuyển tới thành phố lớn rồi.- Nó hấp háy mắt, quên ngay câu chuyện dở dang.

Anh đặt vào tay con bé chân dung nó anh vừa vẽ xong :

- Mai tôi vẽ phố khác.Em ở nhà làm nhiều bài tập toán nghe. Nếu còn ở đây, thỉnh thoảng tôi ghé lại xem em có thò mũi ra cửa nữa không.Được chứ?.

Nó gật đầu, ôm bức chân dung trước ngực chạy cho gió kêu bên tai như một chú ong.

Thành phố chuyển mùa, chuyển cả sắc màu.Lá bàng xanh là thế, nay ngấn vàng, những mái nhà rêu nâu phủ màu đồng xám của lá khô rơi.Bài tập toán thầy giao về nhà nhiều lên, nó làm đến tối khuya, rồi cả buổi sáng.Chỉ nơi giấc ngủ muộn nó mới xỏ chân vào đôi dép quen rồi chu du theo ước vọng.Con đường nó đi trong mơ vẫn chỉ là lối ngập tràn bụi đỏ, biển mênh mông và trời lúc nào cũng trong veo.Sáng dậy làm bài, lắm khi vẫn vơ cọng những hoa quỳ hái được đêm qua.

Sắp chuyển nhà.Con bé rồi rít lên giữa muôn lời nhắc nhở dọn dẹp của ông bà.Lúc ngời tay, nó bám lên cánh cửa gỗ hom hem để mọi mắt nhìn.Nhưng hình như nó thường ra muộn.Ngày đi nó tần ngần viết lên cửa dòng phấn trắng : “Cơm Nguội chuyển nhà đến.....”.Xe đi nhanh trong nắng ra ga.

Con bé 15 rồi gần 16, ở thành phố lớn nó bận bịu giữa những lớp học chuyên.Chỉ có bức chân dung treo trên tường nhìn xuống bọn bề sách vở cảm thông với nó.

Một tối lễ, nó len tần trên cùng của tòa cao ốc giữa thành phố.Dưới kia mỗi ô cửa sổ đều sáng lên ngôi sao nhỏ.Bất chợt, nó bỗng nhớ đến một cánh đồng đầy những hạt giống biết to sáng lung linh.Nó khóc, nước mắt đọng trong kính tựa hai vì sao mới.

Cuối năm anh sinh viên vẽ ra trường .Thỉnh thoảng, anh mở tập tranh cũ, nhìn những miền đất đã đi qua, nghi ngờ tự hỏi con bé có cái tên lạ lùng của mùa hè năm ấy là thật, hay chỉ là trò chơi của trí tưởng tượng.

Anh và nó đều không biết rằng cơn mưa đầu mùa hôm nó ra ga đã xóa đi dòng phấn trắng trên cửa.Trong những câu chuyện ngày nào anh kể cho nó nghe, chưa bao giờ anh nhắc đến sự ngẫu nhiên.